

6.3. Bestuurlijke rechtshandelingen stellen

6.3.1. Het bestuur

6.3.1.1. Het politieke bestuur

75. Wat verstaat men onder het politieke bestuur?

= De onderdelen van de uitvoerende macht die politiek verantwoordelijk zijn

Wisselwerking:

precies omdat ze politiek verantwoordelijk zijn kunnen ze hun grondwettelijk toebedeelde machten uitoefenen

ook al zijn ze zelf niet verkozen

Correctie:

de uitvoerende macht is een veel grotere organisatie dan enkel de politieke organen

6.3.1.2. Het niet politieke bestuur

76. Wat verstaan we onder het niet politieke bestuur?

= Tal van andere instellingen

die politiek niet rechtstreeks verantwoordelijk zijn
maar in de praktijk een essentiële rol spelen

Vb. een politiepatrouille, treinbestuurder, receptioniste ...

Zij nemen belangrijke beslissingen:

interne beslissingen

vb aankoop van bureaumateriaal

maar ook beslissingen die het leven van de burgers raken

Vb. toekennen of weigeren van omgevingsvergunning

6.3.1.2.1. Organisatievormen

6.3.1.2.1.1. Deconcentratie

77. Wat verstaat men onder deconcentratie?

= De bestuurlijke organisatievorm

waarbij de overheid bevoegdheden delegeert aan ondergeschikte organen
die aan het hiërarchische gezag van de overheid onderworpen zijn

78. Wat is de bevoegdheid van gedeconcentreerde organen?

Naast uitvoeringstaken krijgen ze ook een beslissingsbevoegdheid:

Vb. verlenen van erkenningen en vergunningen

Hiërarchisch toezicht houdt in dat de organen werken op instructie van de overheid boven hen

Gedeconcentreerde organen hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid

Ze zijn onderdeel van dezelfde rechtspersoon als het orgaan dat de bevoegdheid heeft overgedragen

6.3.1.2.1.2. Functionele decentralisatie

79. Wat betekent functionele decentralisatie?

Een bepaalde bestuursverantwoordelijkheid wordt opgedragen aan een entiteit die autonoom opereert

de entiteit krijgt eigen rechtspersoonlijkheid

ze neemt beslissingen in eigen naam en voor eigen rekening

Onderverdeling:

territoriaal gedecentraliseerde besturen: gemeenten en provincies

functionele decentralisatie: uitbesteding van specifieke taken

Vb. De Lijn, NMBS, Kind en Gezin

6.3.1.2.2. Bevoegdheden

80. Welke bevoegdheden hebben de gedeconcentreerde of gedecentraliseerde besturen?

In principe nooit verordenende besluiten:

is onaanvaardbaar in een democratie

ze hebben immers geen politieke verantwoording

Wel beschikkende besluiten

Effect:

delegatie van verordenende bevoegdheid is problematisch

6.3.1.2.3. Aansturing

81. Hoe worden gedecentraliseerde en gedeconcentreerde diensten aangestuurd?

Middel: de omzendbrief

= een brief met richtlijnen bevat

en die door een minister wordt verstuurd aan de organen en instellingen

waarover hij rechtstreeks of onrechtstreeks het hiërarchisch gezag of het administratief toezicht uitoefent

Ook “pseudowetgeving” genoemd

82. Wat is een interpretatieve omzendbrief?

Een omzendbrief die de minister stuurt aan diensten die onder zijn hiërarchisch gezag staan:

hij legt uit hoe hij de toepasselijke regels begrijpt

hij legt uit hoe hij wenst dat ze worden toegepast in concrete gevallen

Dit is toepassing van de instructiebevoegdheid die hij heeft ten aanzien van alle diensten die onder zijn hiërarchisch gezag vallen

Effect van deze interpretaties:

ze zijn als zodanig geen nieuwe bindende normen

de ambtenaar die afwijkt riskeert enkel tuchtsanctie